

Θέσεις για το θέμα της Αιολικής Ενέργειας (ΕΥΠΛΟΙΑ)

Categories : [ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ](#)

Date : 1 Μαΐου, 2008

Εμείς, κάτοικοι των νησιών του Αρχιπελάγους, που αυθαίρετα μας ξεχώρισαν σε περιοχές ΠΑΠ (Περιοχές Αιολικής Προτεραιότητας, ήτοι, εκεί που φυσάει πολύ) και ΠΑΚ (Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας, εκεί που φυσάει λιγότερο) θέλουμε να κάνουμε γνωστό το έγκλημα που πάει να γίνει σε βάρος της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στο όνομα της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και της ενεργειακής κρίσης, μέσα από το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξίας ΑΠΕ, με την προώθηση εφαρμογών μιας τεχνολογίας που θα έχει εκτεταμένες δυσμενείς επιπτώσεις στις σχέσεις ανθρώπου και φύσης.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Για την αντιμετώπιση του φαινομένου του θερμοκηπίου και της ενεργειακής κρίσης χαράσσεται μια καιροσκοπική πολιτική μονόπλευρη και βασισμένη αποκλειστικά σε τεχνοκρατικά κριτήρια με γνώμονα την αμφίβολη μεσοπρόθεσμη επιτυχία στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων της χώρας για μείωση των ρύπων του θερμοκηπίου. Οι επεμβάσεις σχεδιάζονται και αποφασίζονται από τεχνοκράτες, με σημείο αναφοράς τα συμφέροντα μεγάλων ιδιωτικών εταιρειών και σχημάτων που δραστηριοποιούνται στο χώρο της ενέργειας, σε αντίθεση με την ισχύουσα εθνική περιβαλλοντική και χωροταξική νομοθεσία, τις Οδηγίες της Ε.Ε. για την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας και γενικά τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, με δήθεν γνώμονα την, αναμφίβολα, αναγκαία αντιμετώπιση του προβλήματος του θερμοκηπίου. Αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής είναι η νησιωτική και η ύπαιθρος χώρα να απομένει σχεδόν απροστάτευτη απέναντι στην εκμετάλλευση της αιολικής ενέργειας, στο έλεος των επενδυτών.

Πιστεύουμε πως το πιο σωστό θα ήταν να ξεκινήσουμε την αντιμετώπιση της ενεργειακής και κλιματικής κρίσης από το σημείο που θα μπορούσε να συνοψιστεί σε τρεις λέξεις: ΜΕΙΩΣΗ - ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ - ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ.

Η ελληνική πολιτεία δυστυχώς δεν ξεκινάει από αυτό το σημείο, της προώθησης μέτρων εξοικονόμησης της ενέργειας, καθώς και προώθησης προγραμμάτων για την ενεργειακή απόδοση στα κτίρια, τις συσκευές και τις μεταφορές. Παρακάμπτοντας

εντελώς τη **ΜΕΙΩΣΗ της σπατάλης** και προβλέποντας συνεχή αύξηση της ζήτησης, βάζει στόχο την ενίσχυση του ενεργειακού παραγωγικού συστήματος της χώρας με ΑΠΕ και άλλα καύσιμα (π.χ λιθάνθρακα, φυσικό αέριο). Είναι σαν να σπεύδουμε να αυξήσουμε την παροχή σε ένα διάτρητο σύστημα ύδρευσης πριν επισκευάσουμε τις διαρροές.

Ενα δεδομένο, που δεν μπορούμε να παραβλέψουμε, γιατί αποτελεί σημαντικό μέρος του προβλήματος, είναι ότι στην εποχή του φθηνού πετρελαίου συνηθίσαμε στην αλόγιστη κατανάλωση ενέργειας. Σήμερα όμως με δεδομένη τη χειροτέρευση του περιβάλλοντος και τη μείωση των αποθεμάτων πετρελαίου είμαστε υποχρεωμένοι εκ των πραγμάτων να περιορίσουμε την ενεργειακή σπατάλη.

Οι ΑΠΕ μπορούν και πρέπει να ενταχθούν σε ένα μακροπρόθεσμο ενεργειακό προγραμματισμό, αλλά με την προϋπόθεση α) να **ΜΕΙΩΣΟΥΜΕ** την ενεργειακή σπατάλη και β) να αποκτήσουμε σαφή εικόνα του ρόλου και των προοπτικών τους στα πλαίσια ενός βιώσιμου γενικού ενεργειακού σχεδιασμού. Λαμβάνοντας βέβαια υπόψη ότι, με τα σημερινά δεδομένα, οι ΑΠΕ δρουν επικουρικά στο ενεργειακό έλλειμμα και με την υπάρχουσα τεχνολογία δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τα ορυκτά καύσιμα.

Ομως οι κυβερνώντες με αποκλειστικά στενά τεχνοκρατικά κριτήρια, συνεχίζοντας τις λανθασμένες πολιτικές τους, επιλέγουν από τις ΑΠΕ και προωθούν κυρίως την αιολική ενέργεια, την οποία και επιδοτούν αδρά, με τη δικαιολογία ότι αυτή έχει επενδυτικό ενδιαφέρον. Επαυξάνοντας τις λάθος επιλογές δεν στοχεύουν να ανταποκριθούν στις ανάγκες κάθε τόπου ξεχωριστά αλλά να ενισχύσουν συνολικά το σύστημα και γι' αυτό σχεδιάζουν μεγάλης κλίμακας Βιομηχανικά Αιολικά Πάρκα.

ΣΗΜΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Εμείς, πολίτες του Αιγαίου, ανησυχούμε βλέποντας τη σταδιακή φυσική και πολιτιστική καταστροφή που προκαλείται από τον ολοένα αυξανόμενο αριθμό βιομηχανικών αιολικών πάρκων. Αυτή η καταστροφή επηρεάζει τόσο το τοπίο, όσο και τις πόλεις και τα χωριά μας.

Διαπιστώνοντας αυτή την πρωτόγνωρη επίθεση, με την αλόγιστη χρήση μιας τεχνολογίας που με τον τρόπο που προτείνεται κατανατάει εχθρική για τον άνθρωπο, στερούμαστε όλο και περισσότερο του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματός μας να εκφέρουμε άποψη για τη λήψη αποφάσεων που αφορούν στη διαμόρφωση του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο βιώνουμε.

Εν όψει λοιπόν της σοβαρής βλάβης που απειλεί την ύπαιθρο χώρα μας, τα βουνά και τα νησιά μας, τις ευαίσθητες και προστατευόμενες περιοχές μας, τα τοπία μας, στα οποία αποτυπώνεται η ιστορική κληρονομιά μας και είναι το θεμέλιο της πολιτιστικής μας ταυτότητας,

κάνουμε έκκληση στα αρμόδια υπουργεία να σταματήσει την προβλεπόμενη στο Ειδικό Χωροταξικό για τις ΑΠΕ προώθηση της τεχνολογίας αιολικής ενέργειας η οποία τεκμηριωμένα πλέον αμφισβητείται όχι μόνο από οικολογική αλλά και από οικονομική σκοπιά. Πρέπει επιτέλους οι αρμόδιοι που επεξεργάζονται το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξίας ΑΠΕ (τεχνοκράτες, μελετητές, χωροτάκτες, ειδικοί της ΡΑΕ, του ΥΠΕΧΩΔΕ, του ΚΑΠΕ) να καταλάβουν ότι το δόγμα «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα» δεν μπορεί να εφαρμόζεται στα θέματα του περιβάλλοντος.

Ας ξεκαθαρίσουν τη σύγχυση μεταξύ του οικολογικού σκοπού της παραγωγής καθαρής ενέργειας και της βλάβης την οποία συνεπάγονται για το περιβάλλον οι τεράστιες ανεμογεννήτριες, που συνιστούν βιομηχανικές εγκαταστάσεις υψηλής όχλησης για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον. Τα αιολικά πάρκα είναι πραγματικές βιομηχανικές εγκαταστάσεις που έχουν ολέθριες επιπτώσεις όταν εγκαθίστανται σε ευαίσθητα φυσικά οικοσυστήματα, όπως είναι οι δρυμοί, τα δάση, οι δασικές εκτάσεις, τα μικρά νησιά, οι περιοχές ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους, οι προστατευόμενες, κ.λ.π.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Η εγκατάσταση ενός αιολικού πάρκου απαιτεί σωρεία "υποδομών" (ορίζονται ως συνοδευτικές εγκαταστάσεις) καταστροφικών για το περιβάλλον: Για να μεταφερθούν οι γιγάντιες ανεμογεννήτριες (μια ανεμογεννήτρια 3 MW, έχει ύψος ιστού 100 μ περίπου και 45 μ ακτίνα φτερωτής, συνολικά 135μ ύψος, όσο δηλ. ένας ουρανοξύστης 45 ορόφων) στη θέση εγκατάστασης ξυρίζονται δάση, χτίζονται γέφυρες, ανοίγονται τεράστιοι δρόμοι, κόβονται δέντρα, το τοπίο αλλάζει ριζικά. Κατασκευάζονται μετεωρολογικοί πύργοι, ηλεκτρικοί υποσταθμοί μεταβολής τάσης (10-12 στρέμματα ο καθένας, για τα μεγάλα πάρκα), οικίσκοι επί οικίσκων συνεργείων, επιτηρητών, εργοταξίων και άπειρες ηλεκτρικές γραμμές ρημάζοντας κυριολεκτικά παρθένες περιοχές και σημαντικά οικοσυστήματα. Για τη θεμελίωση αυτών των ανεμογεννητριών απαιτούνται τεράστιες ποσότητες τσιμέντου. Με τη σειρά του η παραγωγή τσιμέντου απαιτεί τη χρήση τεράστιας ποσότητας ενέργειας με συνεπακόλουθο την έκκληση στην ατμόσφαιρα εκατοντάδων τόνων διοξειδίου του άνθρακα (CO₂).

Για πρώτη φορά σχεδιάζεται τέτοια μαζική επίθεση σε παρθένες περιοχές που θα έχει τραγικές συνέπειες στη φυσιογνωμία του ελληνικού τοπίου.

Από νομική άποψη ο κ. Μ. Δεκλερής σημειώνει:

«Η έννομη αξία της καθαρής ενέργειας έπεται της προστασίας του πολύτιμου φυσικού κεφαλαίου της χώρας, στο οποίο ανήκουν τα ευαίσθητα δασικά οικοσυστήματά μας, τα βουνά μας, με τις αλπικές ζώνες, τους δρυμούς τους, τα δάση και οι δασικές εκτάσεις στην ηπειρωτική χώρα, και εξ ολοκλήρου τα μικρά νησιά, οι ακτές, τα ακρωτήρια και εν γένει το νησιωτικό τοπίο. Οι ανεμογεννήτριες, σχεδιασμένες σε ξένες χώρες, είναι εντελώς ασυμβίβαστες προς την μικρή κλίμακα του ελληνικού νησιωτικού τοπίου. Τυχόν εγκαθιστάμενες στους τόπους προτίμησης των επενδυτών, συνεπάγονται καταστροφή του αντίστοιχου πολιτιστικού, αισθητικού και φυσικού κεφαλαίου των νησιών μας, η οποία, βεβαίως, αποκλείεται από το Σύνταγμα του 1975 με το άρθ. 24 και την πάγια νομολογία του ΣτΕ για την προστασία των μικρών νησιών ως ευαίσθητων οικοσυστημάτων»(1).

Επισημαίνουμε ακόμη ότι η δραστική μεταβολή αξιόλογων τοπίων θα έχει επιπτώσεις στον τουρισμό, ορεινό και νησιωτικό, που βασίζεται στην διατήρηση των στοιχείων του τοπίου σε φυσική κατάσταση.

Λόγω του όγκου των ανεμογεννητριών (χαλύβδινα τέρατα, που φτάνουν πλέον ακόμη και τα 165 μέτρα ύψος και φαίνονται από παντού) το τοπίο αλλοιώνεται, μεταβάλλεται σε βιομηχανικό και τα παραθεριστικά θέρετρα υποβαθμίζονται. Η πτώση των τιμών των ακινήτων αντικατοπτρίζει την επιδείνωση της ποιότητας ζωής- όχι μόνο σε περιοχές κοντά σε ανεμογεννήτριες.

Όλο και περισσότεροι άνθρωποι περιγράφουν τη ζωή τους ως αβάσταχτη όταν είναι κατ' ευθείαν εκτεθειμένοι στις ακουστικές και οπτικές συνέπειες των αιολικών πάρκων. Αναφέρονται περιπτώσεις ατόμων που δηλώνουν ασθένεια και ανικανότητα για εργασία, αυξάνεται ο αριθμός παραπόνων για συμπτώματα, όπως αρρυθμίες και άγχος, που είναι γνωστά σαν αποτελέσματα υπόηχων (ήχοι συχνοτήτων κάτω από το κανονικό όριο ακουστικής λήψης) (2).

ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΙΜΑΚΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ

Ως γνωστόν οι ως τώρα ενεργειακοί πόροι απαιτούν εξόρυξη, μεταφορά, καύση των ορυκτών (λιγνίτη, πετρέλαιο) ή εμπλουτισμό και σχάση (ουράνιο) και μετατροπή της θερμικής ενέργειας σε κινητική και εν συνεχεία σε ηλεκτρική. Με λίγα λόγια, οι πόροι είναι συγκεκριμένης και περιορισμένης ποσότητας, αναλώσιμοι και μάλιστα με αναγκαστικές απώλειες ενέργειας ως θερμική διάχυση στο περιβάλλον. Δικαιολογείται λοιπόν, μια κεντρική διαχείριση, ενεργειακή οικονομία, περιορισμοί και εξάρτηση από την υψηλή τεχνολογία.

Για την ηλιακή και αιολική ενέργεια όμως ποιος ο λόγος να υπάρχει συγκεντρωτική και κεντρική διαχείριση και διανομή;

Εμείς προτείνουμε να δοθεί έμφαση στο αίτημα για επιδότηση μικρών τοπικών και οικιακών εφαρμογών σε αντιδιαστολή με τις τεράστιες, εκτός κλίμακας για το ελληνικό τοπίο προτεινόμενες εγκαταστάσεις. Χιλιάδες μικρές μονάδες διεσπαρμένες μπορούν να υποκαταστήσουν λίγες τεράστιες και να συνεισφέρουν ευελιξία και μεγαλύτερη ασφάλεια. Οι οικιακές ΑΠΕ, κάτι ανάλογο με τους προσωπικούς υπολογιστές, που θα επιδοτούνται γενναία.

Η διασπορά, εκτός των αισθητικών πλεονεκτημάτων, συνεισφέρει αποφασιστικά στην καλλιέργεια ορθής καταναλωτικής συνείδησης που είναι άλλωστε και η βασικότερη προϋπόθεση για να επιτύχουμε κάτι μακροπρόθεσμο και ουσιαστικό (3).

Επίσης δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι όσον αφορά την απόδοση, αυτό που χάνεται από την μικρή κλίμακα αντισταθμίζεται σε μεγάλο βαθμό από την εξοικονόμηση που έχουμε μειώνοντας την απόσταση μεταφοράς του ρεύματος.

Ο κίνδυνος γενικευμένου black out μειώνεται αισθητά, όταν τα σημεία παραγωγής ενέργειας από τις ΑΠΕ βρίσκονται αποκεντρωμένα, χωρίς πολλά σύρματα και δίκτυα σε αντίθεση με τα συστήματα που βασίζονται ουσιαστικά σε κεντρική παραγωγή και διανομή.

Μην ξεχνάμε και τη νέα τεχνολογία των πλωτών ανεμογεννητριών. Πρόσφατα εγκαινιάστηκε στη Νότια Ιταλία η πρώτη μεγάλης κλίμακας πλωτή ανεμογεννήτρια η οποία έχει απλώς αγκυροβοληθεί σε βάθος 100 μ., και σε απόσταση πλέον των 10 ναυτικών μιλίων από την ακτή. Η ανεμογεννήτρια αυτή εδράζεται πάνω σε μια πλωτή πλατφόρμα και έχει ρυμουλκηθεί από το σημείο κατασκευής της στο σημείο εγκατάστασης. Η μεγάλη απόσταση από την ακτή εκτός από τα αισθητικά πλεονεκτήματα εξασφαλίζει σταθερότερους ανέμους που καθιστούν αποδοτικότερη τη λειτουργία της.

Η πλωτή ανεμογεννήτρια είναι σαφώς πιο φιλική προς το περιβάλλον γιατί μπορεί να απομακρυνθεί και να αποσυναρμολογηθεί χωρίς να αφήσει κανένα κατάλοιπο στην περιοχή χωροθέτησής της.

Ήδη, στη Νότια Ιταλία, βρίσκεται στο στάδιο κατασκευής το πρώτο θαλάσσιο

αιολικό πάρκο ισχύος 90 MW , 20 χλμ. από την ακτή σε νερά βάθους 100-120 μέτρων. Το εγχείρημα υποστηρίζεται έντονα από την τοπική κυβέρνηση της Puglia και τον τοπικό πληθυσμό.

Προτείνουμε:

- 1) Συγκεκριμένες πολιτικές και προγράμματα εξοικονόμησης (ενεργειακή απόδοση κτιρίων, ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, μεταφορικά μέσα, κλπ.)
- 2) Μείωση χρήσης τσιμέντου που παράγει το ισόποσο του βάρους του σε διοξείδιο.
- 3) Εφαρμογή τεχνολογιών μείωσης των ρύπων των σημερινών μονάδων παραγωγής
- 4) Αποκεντρωμένες εφαρμογές μικρών συστημάτων ΑΠΕ (ηλιακά, φωτοβολταϊκά, αιολικά, γεωθερμία, κλπ)
- 5) Προγράμματα ενεργειακής αυτοδυναμίας και εξοικονόμησης για τα μεγάλα και μεσαία αστικά συγκροτήματα (π.χ φωτεινοί σηματοδότες και δημόσιος φωτισμός με φωτοβολταϊκά)
- 6) Πλωτά αιολικά πάρκα

Καλούμε τα αρμόδια υπουργεία να αναθεωρήσουν τα σχέδιά τους τώρα, προτού οι καταστροφικές επεμβάσεις των εταιρειών αιολικής ενέργειας μπου σε εφαρμογή. Επίσης καλούμε κάθε ενημερωμένο πολίτη να βοηθήσει να μη χαθεί η μοναδική ομορφιά των νησιών και των βουνών μας στο βωμό μιας μη ορθολογικής ενεργειακής επένδυσης.

15/03/2008

ΠΗΓΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ:

- (1) «Η Εγκατάσταση Αιολικών Πάρκων στα νησιά των Κυκλάδων» του Μ. Δεκλερή
- (2) «Το Μανιφέστο του Darmstadt» που αφορά την εκμετάλλευση της Αιολικής Ενέργειας στη Γερμανία και υπογράφηκε από εκατοντάδες πανεπιστημιακούς και συγγραφείς την 1η Σεπτεμβρίου 1998 από την ομάδα πρωτοβουλίας για τη σύνταξη του
- (3) «Διασπορά ή συγκέντρωση των ΑΠΕ;» του Ν. Τακόλα
Άρθρα του αρχείου του ηλεκτρ. περιοδικού "Εύπλοια" που αφορούν στις ανεμογεννήτριες και την εγκατάσταση των Αιολικών Πάρκων ανά την Ελλάδα

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

(Πηγή: Ηλ. περιοδικό "Εύπλοια", 19ο Τεύχος)